

Hela Sverige Blommar för humlor och bin! Så här gör du

Med ekonomiskt stöd från våra samarbetspartners kan Hushållningssällskapet under 2022 erbjuda två fröblandningar som gynnar humlor, bin och andra nyttoinsekter. Fröblandningarna är särskilt lämpliga att så på t.ex. Ekologiska Fokusarealer som obrukad fältkant eller blommande trädgård men även andra ytor kan komma i fråga. Diskutera regelverk med din rådgivare. I detta dokument tar vi upp det viktigaste som du behöver tänka på. Mer information finns på projektets hemsida <https://hushallningssallskapet.se/forskning-utveckling/hela-sverige-blommar/>

I korthet:

- Etablera fröblandningen som vallfrö
- Harva precis före sådd för att bekämpa ogräs
- Putsa när det blommat över för ogräskontroll (mellan 1 juli-31 mars)
- Gödsling är ej tillåtet på EFA-träda

Sådd och skötsel

Fröblandningarna innehåller olika arter i olika delar av landet men två vanliga fröblandningar ser du i tabellen nedan.

Flerårig	Ettårig (godkänd för ekologisk odling)
4 kg bovete (skyddsgröda)	2 kg honungsört
2 kg honungsört (skyddsgröda)	1 kg perserklöver
1 kg vitklöver	2 kg blodklöver
1 kg käringtand	7 kg bovete
1 kg rödklöver	(1 kg solros (evt.))
0,5 kg gul sötväppling	
0,5 kg kummin	
10 kg/0,5 ha	13 kg/0,5 ha

Den fleråriga blandningen innehåller vallbaljväxter och kummin. Etablera som en vallgröda i fint såbruk och grunt, ca 1 - 2 cm. I fröblandningen ingår honungsört och bovete som blommar första året och som fungerar som skyddsgröda för insådden. När honungsörten och bovetet blommat över är det lämpligt att putsa dem för att gynna vallbaljväxterna och bekämpa rotoogräs. För lång livslängd är skörd det bästa kommande år. Om skörd inte är möjligt bör du putsa blommorna efter att de blommat över, då blommar de en gång till på sensommaren. Putsning bekämpar också rotoogräs.

Den ettåriga fröblandningen innehåller ettåriga örter och klöverarter som blommar det år som den sås. De ettåriga örterna överlever inte vintern. Etablering på samma sätt som den fleråriga fröblandningen. Blandningen kommer att börja blomma ca 8 veckor efter sådd och blommar en stor del av sommaren. När den blommat över kan du putsa ytan för att undvika fröspridning och bruka ned växtresterna. Om den skall användas som viltskydd över vintern lämnas den förstås oputsad. Den ettåriga fröblandningen är godkänd för ekologisk odling

Leverans av fröer sker på olika sätt i olika delar av landet. På en del håll sköter maskinstationer sådden av fröerna, på andra håll får lantbrukaren fröerna hem och sår själv. Hör med din rådgivare hur fröerna levereras i ditt område.

Du får en av fröblandningarna och får frö som räcker till cirka 0,5 hektar. Vill du ha mer frö kan du beställa det via oss i samband med beställningen av gratispåsen.

Fröblandningarna är designade för att ge pollen och nektar till humlor och bin som pollinerar raps, bönor och klöverfrö. Fröblandningarna är även bra för blomflugor och parasitsteklar som är naturliga fiender till skadegörare.

Obrukade fältkanter får putsas efter 1 juli och skördas efter 31 juli. EFA-trädor får inte putsas, skördas eller gödslas före 16 augusti.

Till vänster en ettårig fröblandning med bovete (vitt) och honungsört (lila) i blom. Till höger en flerårig fröblandning med blommande rödklöver och gul sötväppling.